

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW WŁADZ SPÓŁKI

ustalone uchwałą Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
nr UZ/132/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	OWU: § 1 ust. 4, § 2–6, § 11 ust. 1–2, 4, 6, 9, § 12 ust. 1–4, 6–8, § 13 ust. 1 i 3, § 15
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OWU: § 1 ust. 4, § 2–7, § 9, § 11 ust. 7, § 12 ust. 5, § 13 ust. 2 i 4, § 15

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

- Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „Ubezpieczycielem”, obejmujących ochroną odpowiedzialność cywilną Członków Władz Spółki za Straty spowodowane osobom trzecim, w tym Spółce w związku z pełnieniem funkcji Członka Władz Spółki.
- W porozumieniu z Ubezpieczającym do Umowy Ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w OWU.
- Ubezpieczyciel zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią Umowy Ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku Ubezpieczyciel nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Postanowienia tego nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
- W sprawach nie uregulowanych w OWU, do Umowy Ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- Członek Władz Spółki** – osoba fizyczna, będąca:
  - członkiem zarządu lub członkiem rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej lub innego porównywalnego organu wykonawczego lub nadzorczego Spółki, w systemie prawnym obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - prokurentem, założycielem, dyrektorem zarządzającym Spółki lub zajmującą porównywalne stanowisko w Spółce, w systemie prawnym obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - likwidatorem Spółki powołanym w związku z likwidacją Spółki przeprowadzaną z przyczyn innych niż upadłość Spółki lub osobą zajmującą porównywalne stanowisko w Spółce, w systemie prawnym, obowiązującym w miejscu siedziby Spółki,
  - pracownikiem Spółki, jeżeli osobie tej powierzono obowiązki osób, o których mowa w lit. a–c na podstawie stosownego pełnomocnictwa,
  - osobą odpowiedzialną za księgi rachunkowe, głównym księgowym lub pracownikiem prowadzącym księgi rachunkowe, jeżeli osobom tym powierzono obowiązki

osób, o których mowa w lit. a–c na podstawie stosownego pełnomocnictwa;

2) **Czyn Bezprawny** –

- a) działanie lub zaniechanie, polegające na niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu obowiązków przez Członka Władz Spółki w związku z pełnieniem przez niego tej funkcji lub,
  - b) niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków przez Spółkę w zakresie przepisów prawa dotyczących obrotu papierami wartościowymi;
- 3) **Data Początkowa** – data wskazana w Umowie Ubezpieczenia dla celów wyłączenia odpowiedzialności, o którym mowa w § 7 pkt 3 i 4;
- 4) **Dodatkowy Okres Zgłaszania Roszczeń** – okres 36 miesięcy następujący bezpośrednio po upływie Okresu Ubezpieczenia, w którym w razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczyciel udzieli ochrony ubezpieczeniowej z tytułu Czynów Bezprawnych popełnionych przez wpływem Okresu Ubezpieczenia; dodatkowy Okres Zgłaszania Roszczeń ma zastosowanie, o ile Spółka nie zawarła kolejnej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki z jakimkolwiek ubezpieczycielem;
- 5) **Institucja Finansowa** – bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub powierniczych, narodowy fundusz inwestycyjny, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, fundusz powierniczy, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny lub dom maklerski, podmioty świadczące usługi brokerskie, w tym brokerzy ubezpieczeniowi lub reasekuracyjni, oraz każdy inny podmiot niebędący bankiem ani instytucją kredytową, którego podstawowa działalność będąca źródłem większości przychodów polega na wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie:
- a) nabywania i zbywania udziałów lub akcji,
  - b) udzielania pożyczek ze środków własnych,
  - c) udostępniania składników majątkowych na podstawie umowy leasingu,
  - d) świadczenia usług w zakresie nabywania i zbywania wierzytelności,
  - e) świadczenia usług płatniczych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 873 z późn. zm.),
  - f) emitowania instrumentów płatniczych i administrowania nimi w zakresie nieuregulowanym w ustawie, o której mowa w lit. e,
  - g) udzielania gwarancji, poręczeń lub zaciągania innych zobowiązań nieujmowanych w bilansie,
  - h) obrotu na rachunek własny lub rachunek innej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, o ile posiada zdolność prawną:
    - terminowymi operacjami finansowymi,
    - instrumentami rynku pieniężnego,
    - papierami wartościowymi,
  - i) uczestniczenia w emisji papierów wartościowych lub świadczenia usług związanych z taką emisją,
  - j) świadczenia usług w zakresie zarządzania aktywami,
  - k) świadczenia usług w zakresie doradztwa finansowego, w tym inwestycyjnego,
  - l) świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń na rynku pieniężnym;
- 6) **Koszty** – uzasadnione i udokumentowane Koszty Awaryjne, Koszty Konsultanta ds. public relations, Koszty Obrony, Koszty Ograniczenia Straty, Koszty Wsparcia Psychologicznego, poniesione za uzgodnioną zgodą Ubezpieczyciela, chyba że w przypadku danych Kosztów postanowiono inaczej;
- 7) **Koszty Awaryjne** – Koszty, które poniósł Członek Władz Spółki bez uprzedniej zgody Ubezpieczyciela, pod warunkiem, że sytuacja wymagała natychmiastowego poniesienia takich kosztów, a wniosek o udzielenie zgody został skierowany do Ubezpieczyciela niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy lub podjęciu decyzji przez Członka Władz Spółki

o konieczności ich poniesienia, lecz zgoda Ubezpieczyciela nie mogła być uzyskana w rozsądnym terminie;

- 8) **Koszty Konsultanta ds. public relations** – wydatki poniesione na Konsultanta ds. public relations albo na działania mające na celu odzyskanie dobrego imienia w związku ze zgłoszonym Roszczeniem;
  - 9) **Koszty Obrony** – wydatki poniesione na obsługę prawną lub opłaty i wydatki poniesione w związku z obroną przed wniesionym Roszczeniem lub zanim Roszczenie zostanie wniesione, obejmujące w szczególności:
    - a) koszty pełnomocników procesowych,
    - b) koszty opinii prawnych, porad prawnych,
    - c) wynagrodzenie rzeczoznawców lub biegłych,
    - d) koszty przedsądowej obrony (postępowanie mediacyjne, arbitrażowe lub ugodowe) oraz sądowej obrony (postępowanie cywilne, karne, administracyjne), w tym koszty postępowań przygotowawczych i wyjaśniających,
    - e) koszty postępowania sądowego poniesione przez stronę przeciwną, jeśli na podstawie prawomocnego orzeczenia sądowego Ubezpieczony zostanie zobowiązany do ich zwrotu,
    - f) koszty podróży oraz utrzymania poniesione przez Ubezpieczonego w związku ze składaniem zeznań lub wyjaśnień w obronie przed Roszczeniem skierowanym przeciwko temu Ubezpieczonemu, do kwoty limitu ustalonego w Umowie Ubezpieczenia, z wyłączeniem kosztów zwróconych Ubezpieczonemu przez stronę przeciwną lub inny podmiot;
- Koszty Obrony obejmują również koszty, o których mowa w lit. a–f, poniesione w związku z obroną w sprawie o nieumyślne spowodowanie śmierci bądź naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, do kwoty limitu ustalonego w Umowie Ubezpieczenia;
- 10) **Koszty Ograniczenia Straty** – wydatki wynikłe z zastosowania środków podjętych w celu zapobieżenia Stracie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w tym zmniejszenia lub ograniczenia prawdopodobieństwa zgłoszenia Roszczenia, jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 11) **Koszty Wsparcia Psychologicznego** – opłaty i wynagrodzenia poniesione na dyplomowanych psychologów lub psychiatrów lub doradców w zakresie psychologii lub psychiatrii, w celu leczenia stresu, lęku lub podobnych przypadłości medycznych, będących rezultatem wniesienia Roszczenia przeciwko Członkowi Władz Spółki i wymagającego aktywnego udziału Członka Władz Spółki w obronie przed Roszczeniem;
- 12) **Oficjalne Postępowanie** – postępowanie wszczęte wobec Członka Władz Spółki lub Spółki przez właściwe władze lub uprawnione podmioty, mogące stanowić podstawę zgłoszenia Roszczenia;
- 13) **Ograniczenie Prawa Własności** – ograniczenie, na podstawie decyzji stosowanych władz, prawa do dysponowania majątkiem przez Ubezpieczonego;
- 14) **Okres Ubezpieczenia** – ustalony w Umowie Ubezpieczenia okres udzielanej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej w razie zajścia w tym okresie Zdarzenia Ubezpieczeniowego;
- 15) **Podlimit Odpowiedzialności** – ustalona w Umowie Ubezpieczenia w ramach sumy gwarancyjnej kwota, stanowiąca granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu danego zakresu ubezpieczenia lub rodzaju ryzyka;
- 16) **Roszczenie** – pisemne żądanie osoby trzeciej, w tym Spółki, formułowane wobec Członka Władz Spółki o zapłatę za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki oraz dotyczące zapłaty przez Członka Władz Spółki kary lub grzywny, objętej odpowiedzialnością Ubezpieczyciela na podstawie OWU;
- za Roszczenie uważa się także każde postępowanie wszczęte przeciwko Członkowi Władz Spółki o zapłatę odszkodowania z tytułu odpowiedzialności za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki;

wszystkie Roszczenia wynikające z jednego Czynu Bezprawnego uważa się za to samo Roszczenie;

jeśli ochroną objęty jest również zakres ubezpieczenia, o którym mowa w § 4 ust. 3, użyte w OWU pojęcie Roszczenia obejmuje również Roszczenie Dotyczące Papierów Wartościowych;

- 17) **Roszczenie Dotyczące Papierów Wartościowych** – pisemne żądanie osoby trzeciej, formułowane w pismach prywatnych, urzędowych lub procesowych, w tym w powództwach, dotyczące zapłaty odszkodowania z tytułu odpowiedzialności za Stratę spowodowaną Czynem Bezprawnym Członka Władz Spółki lub Spółki, dotyczącym papierów wartościowych wyemitowanych przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia, na podstawie przepisów prawa dotyczących obrotu papierami wartościowymi; wszystkie Roszczenia Dotyczące Papierów Wartościowych wynikające z jednego Czynu Bezprawnego uważa się za to samo Roszczenie;
- 18) **Spółka** – Ubezpieczający oraz jego Spółki Zależne, o ile Umowa Ubezpieczenia obejmuje ochroną również Członków Władz Spółki Zależnej;
- 19) **Spółka Zależna** – spółka wskazana w Umowie Ubezpieczenia, w której Ubezpieczający w Okresie Ubezpieczenia:
  - a) dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik lub użytkownik bądź w zarządzie, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - b) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - c) jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej, także na podstawie porozumień z innymi osobami lub,
  - d) posiada więcej niż połowę członków zarządu;
- 20) **Strata** – czysta strata finansowa rozumiana jako uszczerbek majątkowy nie będący Szkodą Na Osobie ani Szkodą Rzeczową ani następstwem tych szkód;
- 21) **Suma Gwarancyjna** – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu Zdarzeń Ubezpieczeniowych zaistniałych w Okresie Ubezpieczenia lub w Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie;
- 22) **Szkoda Na Osobie** – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 23) **Szkoda Rzeczowa** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 24) **Ubezpieczający** – spółka, która zawarła z Ubezpieczycielem Umowę Ubezpieczenia;
- 25) **Ubezpieczyciel** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna;
- 26) **Ubezpieczony** – osoba objęta ochroną ubezpieczeniową na podstawie Umowy Ubezpieczenia:
  - a) Członek Władz Spółki,
  - b) współmałżonek lub partner życiowy Członka Władz Spółki, którego łączy z Członkiem Władz Spółki związek cywilny dopuszczony przez prawo kraju ich miejsca zamieszkania, w przypadku, gdy odpowiada za zobowiązania Członka Władz Spółki swoim majątkiem,
  - c) spadkobierca Członka Władz Spółki, w przypadku gdy odpowiada on za zobowiązania Członka Władz Spółki,
  - d) Spółka, w przypadkach, o których mowa w § 4 ust. 4;
- 27) **Udział Własny** – ustalona w Umowie Ubezpieczenia procentowa, kwotowa lub procentowo-kwotowa wartość pomniejszająca wysokość wypłacanego przez Ubezpieczyciela odszkodowania;
- 28) **Umowa Ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia zawarta z zastosowaniem niniejszych OWU;

29) **Zanieczyszczenie Środowiska** – wprowadzanie do powietrza, wód, gleby, do roślinności i na powierzchnię ziemi substancji stałych, ciekłych lub gazowych lub energii (w tym dźwięk, ciepła, fal akustycznych, promieniowania) w formach oraz ilościach które:

- a) przekraczają dopuszczone obowiązującym prawem wskaźniki,
- b) wpływają lub mogą wpłynąć na zdrowie ludzi, estetykę otoczenia, warunki życia roślin i zwierząt, na klimat lub krążenie materii w przyrodzie,
- c) przekraczają możliwości ich asymilacji lub neutralizacji w środowisku;

30) **Zdarzenie Ubezpieczeniowe** – zgłoszenie po raz pierwszy Roszczenia lub Roszczenia Dotyczącego Papierów Wartościowych lub wszczęcie Oficjalnego Postępowania.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Członka Władz Spółki za Straty wynikające z Czynu Bezprawnego popełnionego w związku z pełnieniem funkcji Członka Władz Spółki. Z zastrzeżeniem § 6 ust. 4, ochroną ubezpieczeniową objęci są byli, obecni i przyszli Członkowie Władz Spółki pełniący tę funkcję w Okresie Ubezpieczenia.
2. Zakresem ubezpieczenia objęte są Straty, które wynikły z Czynu Bezprawnych, gdy Zdarzenie Ubezpieczeniowe zaistniało w Okresie Ubezpieczenia lub Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń, jeśli ma zastosowanie, przy czym w Dodatkowym Okresie Zgłaszania Roszczeń zakresem ubezpieczenia objęte są wyłącznie Straty wynikające z Czynów Bezprawnych popełnionych przed upływem Okresu Ubezpieczenia.
3. Ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Członków Władz Spółki wynikająca z przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki, w której pełni on funkcję Członka Władz Spółki.

WARIANTY UBEZPIECZENIA

§ 4

1. Umowa Ubezpieczenia zawierana jest w wybranych przez Ubezpieczającego Wariantach Ubezpieczenia określonych w ust. 2–4, z zastrzeżeniem ust. 5.
2. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki za Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, spowodowaną osobom trzecim, w tym Spółce oraz pokryje poniesione przez niego Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia (Wariant Ubezpieczenia A – Ochrona Członka Władz Spółki).
3. Ubezpieczyciel zapłaci Spółce odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności za Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, w zakresie w jakim Spółka zapłaciła odszkodowanie w imieniu Członka Władz Spółki oraz zwróci poniesione przez Spółkę Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia (Wariant Ubezpieczenia B – Ochrona Spółki).
4. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki lub Spółki z tytułu odpowiedzialności za Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, wynikającą z Roszczenia Dotyczącego Papierów Wartościowych oraz zwróci Koszty wskazane w Umowie Ubezpieczenia poniesione przez Członka Władz Spółki lub Spółkę (Wariant Ubezpieczenia C – Ochrona Członka Władz Spółki i Spółki).
5. Zakres ochrony dla wariantów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 2–4, może być rozszerzony o wskazane w Umowie Ubezpieczenia Koszty i Rzyzka Dodatkowe określone w § 5 i 6.
6. W przypadku, gdy poniesienie Kosztów określonych w OWU lub innych postanowieniach Umowy Ubezpieczenia wymaga uprzedniej zgody Ubezpieczyciela, zgoda Ubezpieczyciela wyrażana jest w formie pisemnej, chyba że Ubezpieczyciel uzgodnił z Ubezpieczającym inny sposób składania przez Ubezpieczyciela oświadczenia w tym zakresie.

7. Postanowienie ust. 6 stosuje się również w innych przypadkach, dla których OWU lub inne postanowienia Umowy Ubezpieczenia wymagają zgody Ubezpieczyciela.

RODZAJE KOSZTÓW

§ 5

1. Koszty Obrony

- 1.1. Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony, do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.
- 1.2. Ochroną nie są objęte Koszty Obrony przed Roszczeniem dotyczącym Straty wyrządzonej umyślnie lub w celu uzyskania przez Członka Władz Spółki korzyści osobistej.
- 1.3. Jeśli w wyniku zakończonego postępowania stwierdzone zostanie, że Członek Władz Spółki wyrządził Stratę umyślnie lub w celu uzyskania przez niego korzyści osobistej, Członek Władz Spółki zwróci Ubezpieczycielowi pokryte przez niego Koszty Obrony.

2. Koszty Konsultanta ds. public relations

- 2.1. Ubezpieczyciel pokryje Koszty Konsultanta ds. public relations, o ile konieczne jest podjęcie pilnych działań by zapobiec lub ograniczyć Stratę, która mogłaby być objęta zakresem ubezpieczenia do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.
- 2.2. Zawiadomienie o Roszczeniu lub okolicznościach mogących stanowić podstawę zgłoszenia Roszczenia oraz szczegółowe informacje o wszelkich działaniach, jakie zostały lub mają być podjęte we współpracy z Konsultantem ds. public relations, zostaną przekazane Ubezpieczycielowi niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 14 dni od dnia powzięcia wiedzy o Roszczeniu lub okolicznościach mogących stanowić podstawę zgłoszenia takiego Roszczenia.

3. Koszty Wsparcia Psychologicznego

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Wsparcia Psychologicznego do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

4. Koszty Ograniczenia Straty

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Ograniczenia Straty do wysokości ustalonej w Umowie Ubezpieczenia Sumy Gwarancyjnej.

5. Koszty Awaryjne

Ubezpieczyciel zwróci Koszty Awaryjne w zakresie Kosztów objętych Umową Ubezpieczenia, do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności dla tych Kosztów.

RYZKA DODATKOWE

§ 6

1. Kary i grzywny

- 1.1. Ubezpieczyciel pokryje kary i grzywny o charakterze cywilnoprawnym i administracyjnoprawnym, do których zapłaty zobowiązany będzie Członek Władz Spółki na podstawie przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności, z wyłączeniem kar i grzywnien nałożonych w wyniku naruszenia prawa podatkowego lub prawa regulującego inne daniny publicznoprawne.
- 1.2. Jeżeli kary i grzywny o charakterze cywilnoprawnym lub administracyjnoprawnym, do których zapłaty zobowiązany będzie Członek Władz Spółki, zostaną nałożone w związku z umyślnym działaniem bądź zaniechaniem lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności w tym zakresie.

2. Warunkowe Koszty Obrony

- 2.1. Ubezpieczyciel pokryje warunkowo Koszty Obrony, jeśli na podstawie dostępnych danych i okoliczności, Ubezpieczyciel nie może uznać, czy Roszczenie jest zasadne lub czy jest objęte ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia i jeśli zostaną one uprzednio zgłoszone Ubezpieczycielowi.

2.2. Jeśli okaże się, że Roszczenie nie jest objęte Umową Ubezpieczenia, Ubezpieczony zwróci wypłacone warunkowo przez Ubezpieczyciela Koszty Obrony.

2.3. Ubezpieczyciel pokryje warunkowo Koszty Obrony do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

3. Nadwyżkowa Ochrona dla Kosztów Obrony

Ubezpieczyciel pokryje Koszty Obrony w przypadku wyczerpania Podlimitu Odpowiedzialności z tytułu Kosztów Obrony do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia ponad sumę gwarancyjną limitu odpowiedzialności z tytułu Nadwyżkowej Ochrony dla Kosztów Obrony.

4. Ochrona dla byłych Członków Władz Spółki

- 4.1. Ubezpieczyciel zapłaci odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności byłego Członka Władz Spółki za wynikającą z Roszczenia Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, jeśli Roszczenie przeciwko temu Członkowi Władz Spółki zgłoszone zostało po raz pierwszy, nie później niż w okresie 72 miesięcy od dnia, w którym zaprzestano pełnienia funkcji Członka Władz Spółki, chyba że w dniu zgłoszenia Roszczenia objęty jest on ochroną ubezpieczeniową na podstawie innej Umowy Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz Spółki.
- 4.2. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęty były Członek Władz Spółki, który ustąpił ze swojego stanowiska lub został odwołany z powodu umyślnego działania lub zaniechania na szkodę Spółki lub w celu osiągnięcia przez niego korzyści majątkowych, a to zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego uprawnionego organu lub potwierdzone oświadczeniem tego Członka Władz Spółki.

5. Nowe Spółki Zależne

- 5.1. Ubezpieczyciel zapłaci za wynikającą z Roszczenia Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, z tytułu odpowiedzialności Członka Władz Spółki nowej Spółki Zależnej przejętej lub utworzonej w Okresie Ubezpieczenia, jeśli Strata ta wynika z Czynu Bezprawnego popełnionego przez Członka Władz Spółki nowej Spółki Zależnej w okresie od przejścia lub utworzenia tej Spółki Zależnej, do utraty przez nią statusu Spółki Zależnej.
- 5.2. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęty Członek Władz nowej Spółki Zależnej, która:
  - 1) została utworzona na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 2) emituje instrumenty finansowe notowane na jakimkolwiek rynku bądź giełdzie na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 3) jest Instytucją Finansową.
- 5.3. Ubezpieczyciel może objąć ochroną Członka Władz nowej Spółki Zależnej, o której mowa w ust. 5.2. pkt 1-3, za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.

6. Sprawowanie funkcji poza Spółką

- 6.1. Ubezpieczyciel zapłaci wynikającą z Roszczenia Stratę, o której mowa w § 3 ust. 2, w imieniu Członka Władz Spółki oddelegowanego przez Spółkę do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki innej niż Spółka Zależna, jeśli Strata ta wynika z Czynu Bezprawnego popełnionego przez Członka Władz Spółki w okresie sprawowania tych funkcji w takiej spółce.
- 6.2. Ochroną, o której mowa w ust. 6.1., stanowi ochronę dodatkową (nadwyżkową) ponad ochronę wynikającą z innych umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Członków Władz takiej Spółki.
- 6.3. Ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia nie jest objęty Członek Władz Spółki oddelegowany do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki, która:
  - 1) została utworzona na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub
  - 2) emituje instrumenty finansowe notowane na jakimkolwiek rynku bądź giełdzie na terytorium Stanów Zjednoczonych Ameryki lub Kanady, lub

- 3) jest Instytucją Finansową.
- 6.4. Ubezpieczyciel obejmuje ochroną Członków Władz Spółki oddelegowanych do sprawowania funkcji zarządczych lub nadzorczych w organach spółki, o której mowa w ust. 6.3. pkt 1–3, za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej.
- 6.5. Górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela stanowi Podlimit Odpowiedzialności ustalony w Umowie Ubezpieczenia.

7. Zaległości Podatkowe

Ubezpieczyciel zapłaci w imieniu Członka Władz Spółki należność wynikającą z Roszczenia o zapłatę zaległości podatkowych na podstawie art. 116 i 116a w związku z art. 107 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 poz. 613 z późn. zm.) oraz pokryje Koszty Obrony do wysokości ustalonego w Umowie Ubezpieczenia Podlimitu Odpowiedzialności.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 7

Ubezpieczyciel nie odpowiada:

- 1) za Straty wyrządzone umyślnie;
- 2) za Straty wyrządzone w wyniku przestępstwa lub w celu uzyskania przez Członka Władz Spółki korzyści osobistej;
- 3) z tytułu Roszczeń wynikających z Oficjalnych Postępowań wszczętych przed Datą Początkową lub z tytułu okoliczności znanych Ubezpieczonemu lub Ubezpieczającemu i mogących doprowadzić do wniesienia Roszczenia na podstawie Umowy Ubezpieczenia, o których Ubezpieczony nie poinformował Ubezpieczyciela przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia lub w czasie trwania Umowy Ubezpieczenia niezwłocznie po otrzymaniu przez Ubezpieczonego wiadomości o nich;
- 4) z tytułu Roszczeń zgłoszonych w poprzednich Okresach Ubezpieczenia lub wynikających z Oficjalnych Postępowań wszczętych w poprzednich Okresach Ubezpieczenia tj. w okresie od Daty Początkowej do dnia rozpoczęcia bieżącego Okresu Ubezpieczenia;
- 5) za Straty objęte zakresem innych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej, w tym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności, posiadanego mienia i wprowadzenia produktu do obrotu, wycofania produktu z obrotu (Product Recall), odpowiedzialności cywilnej zawodowej oraz obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej;
- 6) za Straty, za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny na skutek umownego rozszerzenia jego odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego z przepisów prawa obowiązujących w miejscu siedziby Spółki;
- 7) z tytułu Roszczeń dotyczących Zanieczyszczenia Środowiska, za zastrzeżeniem, że niniejsze wyłączenie nie ma zastosowania do Kosztów Obrony w związku z Zanieczyszczeniem Środowiska, o ile zakres Umowy Ubezpieczenia został rozszerzony o stosowną klauzulę;
- 8) z tytułu kar umownych, pieniężnych, grzywnien oraz odszkodowań o charakterze karnym, w tym kar typu punitive i exemplary damages nałożonych na Ubezpieczonego;
- 9) z tytułu Roszczeń wynikłych z Czynu Bezprawnego popełnionego po wszczęciu postępowania upadłościowego lub układowego w Spółce;
- 10) z tytułu Roszczeń wynikłych z Czynu Bezprawnego popełnionego po doreczeniu Ubezpieczonemu prawomocnej decyzji o zakazie lub zawieszeniu prawa do wykonywania działalności a przed odwołaniem z funkcji Członka Władz Spółki;
- 11) za Straty powstałe w związku lub następstwie działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów, aktów sabotażu, terroryzmu i strajków;
- 12) z tytułu Roszczeń wynikłych z błędów w wyborze programów świadczeń socjalnych, emerytalnych na rzecz

spółki albo jej pracowników, lub programów udziału w zyskach, programu świadczeń zdrowotnych lub jakiegokolwiek innego programu świadczeń pracowniczych ustanowionego przez Ubezpieczającego na rzecz pracowników Spółki lub jakichkolwiek ubezpieczeń na rzecz Spółki lub jej pracowników;

- 13) z tytułu Roszczeń wynikłych z używania, składowania, przetwarzania azbestu lub produktów zawierających azbest;
- 14) z tytułu Roszczeń wniesionych w Stanach Zjednoczonych Ameryki, jej terytoriach zależnych lub Kanadzie, rozpatrywanych na mocy obowiązującego tam prawa lub w jakikolwiek sposób związanych z prowadzeniem działalności dowolnego rodzaju na terenie Stanów Zjednoczonych Ameryki, jej terytoriów zależnych lub Kanady, z wyjątkiem:
  - a) Roszczeń ze stosunku pracy podniesionych przez pracownika, byłego pracownika lub kandydata na pracownika, zarzucającego Członkowi Władz Spółki nierówne traktowanie lub dyskryminację,
  - b) Roszczeń obejmujących podwójtowo regresowe pomiędzy Ubezpieczonymi w odniesieniu do Roszczeń objętych ochroną na podstawie Umowy Ubezpieczenia,
  - c) Roszczeń wniesionych przez akcjonariuszy w imieniu lub na rzecz Spółki przeciwko Członkom Władz Spółki bez namowy, pomocy lub udziału ze strony Spółki lub innego Członka Władz Spółki, z wyjątkiem strat lub obniżenia wartości inwestycji Ubezpieczonego w Spółce;
- 15) z tytułu Roszczeń wynikłych z emisji akcji lub innych papierów wartościowych w Okresie Ubezpieczenia;
- 16) z tytułu Szkód na Osobie i Szkód Rzeczowych, z wyłączeniem Kosztów Obrony w tych sprawach.

WNIOSEK UBEZPIECZENIOWY

§ 8

1. Umowę Ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego sporządzonego w formie pisemnej.
2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) określenie Ubezpieczającego i Ubezpieczonych;
  - 2) firmę Spółki/Spółek, siedzibę Spółki/Spółek oraz rodzaj ich działalności;
  - 3) skład akcjonariuszy Spółki;
  - 4) pełniącej przez Ubezpieczonego/Ubezpieczonych funkcję we władzach Spółki;
  - 5) Okres Ubezpieczenia;
  - 6) toczące się postępowania prawne (Oficjalne Postępowania);
  - 7) wnioskowaną wysokość sumy gwarancyjnej oraz podlimitów odpowiedzialności;
  - 8) liczbę i wartość Strat lub Roszczeń wyrządzonych w okresie ostatnich trzech lat oraz kwoty Kosztów;
  - 9) wskazanie okoliczności, które mogą być podstawą do wniesienia Roszczeń;
  - 10) sprawozdania finansowe za okres ostatnich trzech lat.

SUMA GWARANCYJNA

§ 9

1. Suma Gwarancyjna ustalana jest na jedno i na wszystkie Zdarzenia Ubezpieczeniowe zaistniałe w Okresie Ubezpieczenia łącznie z Dodatkowym Okresem Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie (Roszczenia zgłoszone i Roszczenia wynikające z Oficjalnych Postępowań wszczętych w Okresie Ubezpieczenia, jeśli wynikające z nich Roszczenia zgłoszone będą w następnych Okresach Ubezpieczenia w przypadku kontynuacji Umowy Ubezpieczenia).
2. W ramach Sumy Gwarancyjnej mogą być wyodrębnione Podlimity Odpowiedzialności dla poszczególnych Wariantów Ubezpieczenia, Kosztów lub ryzyk dodatkowych.
3. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów określonych w Umowie Ubezpieczenia powoduje zmniejszenie Sumy

- Gwarancyjnej oraz odpowiednich Podlimitów Odpowiedzialności lub innych ustalonych w Umowie Ubezpieczenia limitów odpowiedzialności o wypłaconą kwotę.
4. W przypadku zmniejszenia lub wyzerania Sumy Gwarancyjnej, Podlimitów Odpowiedzialności lub innych ustalonych w Umowie Ubezpieczenia limitów odpowiedzialności Ubezpieczającą, za zgodą Ubezpieczyciela, może uzupełnić Sumę Gwarancyjną, Podlimit Odpowiedzialności lub inny ustalony limit odpowiedzialności opłacając dodatkową składkę.
  5. Ubezpieczyciel wypłaca należne odszkodowanie z uwzględnieniem Udziałów Własnych w wysokości określonej w Umowie Ubezpieczenia.
  6. Jeżeli Suma Gwarancyjna, Podlimity Odpowiedzialności oraz Udział Własny stanowią równowartość w złotych kwoty wyrażonej w walucie obcej, ich wysokość ustala się przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia zawarcia Umowy Ubezpieczenia.
  3. Ubezpieczający może zawrzeć Umowę Ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym. Dokument ubezpieczenia otrzymuje Ubezpieczający.
  4. Ubezpieczyciel może podnieść zarzut mający wpływ na odpowiedzialność również przeciwko Ubezpieczonemu.
  5. Ubezpieczony może żądać by Ubezpieczyciel udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej Umowy Ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
  6. W razie zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy Ubezpieczenia na jego rachunek.
  7. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ustępów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że Zdarzenie Ubezpieczeniowe przewidziane Umową Ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
  8. Jeżeli Spółka będzie w Okresie Ubezpieczenia podlegała zmianie kontroli, fuzji, przejęciu lub ogłoszona zostanie jej upadłość, ochrona wynikająca z Umowy Ubezpieczenia wygaśnie z upływem Okresu Ubezpieczenia, lecz tylko w odniesieniu do tych Czynów Bezprawnych Członków Władz Spółki, które zostały popełnione przed datą wejścia w życie zmiany kontroli, fuzji, przejęcia lub ogłoszenia upadłości.
  9. Zmiana lub modyfikacja Umowy Ubezpieczenia wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 10

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
2. Składkę opłaca się jednorazowo przy zawieraniu Umowy Ubezpieczenia, chyba że w Umowie Ubezpieczenia określono inny tryb i terminy.
3. Zapłata składki następuje w formie gotówkowej albo w porównaniu z Ubezpieczycielem w formie bezgotówkowej. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku bankowego Ubezpieczycielem pełną, wymagalną kwotą składki albo raty składki określoną w Umowie Ubezpieczenia.
4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony podał do wiadomości Ubezpieczyciela nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, Ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaka należałaby się Ubezpieczycielowi gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w Umowie Ubezpieczenia. W razie zajścia Zdarzenia Ubezpieczeniowego Roszczenie Ubezpieczyciela o dopłatę różnicy składki staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa Zdarzenia Ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaistniała ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć Umowę Ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym, składając oświadczenie w tym zakresie.

PRAWA I OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO LUB UBEZPIECZONEGO

§ 11

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytał w wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia albo przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera Umowę Ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela Umowy Ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ustępie poprzedzającym, zwłaszcza informować Ubezpieczyciela o wszczęciu każdego Oficjalnego Postępowania niewłaściwie, najpóźniej w terminie 14 dni od otrzymania o nich wiadomości.

ZAWIADOMIENIE O ROSZCZENIU

§ 12

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony ma obowiązek pisemnego zawiadomienia Ubezpieczyciela o Roszczeniu (zawiadomienie o Roszczeniu) lub okolicznościach, z których Roszczenie te może wynikać (zawiadomienie przezyme) w terminie 14 dni kalendarzowych od powzięcia wiadomości o Roszczeniu bądź wyżej określonych okolicznościach.
2. W razie zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obciąża także Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu Umowy Ubezpieczenia na jego rachunek.
3. W zawiadomieniu o Roszczeniu lub zawiadomieniu przezrymym, Ubezpieczający lub Ubezpieczony wskazuje Ubezpieczycielowi osoby do dalszego kontaktu wraz z danymi teleadresowymi (adres, numer telefonu, faks, e-mail).
4. W zawiadomieniu przezrymym powinny być podane przyczyny i fakty co do których możliwe jest podniesienie Roszczenia, w tym terminy wystąpienia tych okoliczności, osoby, których one dotyczą, określenie Czynu Bezprawnego oraz szacowanej przybliżonej wysokości prawdopodobnej Straty.
5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia Straty lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków Zdarzenia Ubezpieczeniowego.
6. Skutki braku zawiadomienia o Roszczeniu lub zawiadomieniu przezrymym nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
7. W razie powstania Zdarzenia Ubezpieczeniowego, Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z Ubezpieczycielem w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania Straty oraz ustalenia jej rozmiaru. W przypadku wystąpienia z Roszczeniem na drogę sądową, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od doręczenia pozwu, zawiadomić o tym Ubezpieczyciela.

8. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi orzeczenie sądu w terminie umożliwiających zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.

WSPÓŁPRACA PRZY LIKWIDACJI ROSZCZENIA

§ 13

1. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia Stracie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za Straty powstałe z tego powodu.
3. Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć Ubezpieczycielowi wszelkie informacje oraz dokumenty, o które zapytuje Ubezpieczyciel.
4. Zaspokojenie lub uznanie Roszczenia o naprawienie Straty, która jest objęta Umową Ubezpieczenia, nie ma skutków prawnych względem Ubezpieczyciela, jeżeli Ubezpieczyciel nie wyraził na to uprzedniej zgody.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA, KOSZTÓW ORAZ OBOWIĄZKI UBEZPIECZYCIELA

§ 14

1. Ubezpieczyciel wypłaca świadczenie należne z Umowy Ubezpieczenia niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o Roszczeniu.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże, bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Ubezpieczyciel jest zobowiązany:

- 1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu Zdarzenia Ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego Zdarzenia Ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych Roszczeń i wysokości świadczenia, a także do poinformowania osoby występującej z Roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który sposób ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku Umowy Ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu Zdarzenia Ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany jak Uprawiony z Umowy Ubezpieczenia;
- 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci świadczenia, do zawiadomienia pisemnie:
  - a) osoby zgłaszającej Roszczenie oraz
  - b) Ubezpieczonego w przypadku Umowy Ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą Roszczenie– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części świadczenia;
- 3) jeżeli świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym Roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
  - a) osoby występującej z Roszczeniem oraz
  - b) Ubezpieczonego, w przypadku zawarcia Umowy Ubezpieczenia na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą Roszczenie

– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;

- 4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z Roszczeniem lub uprawnionemu z Umowy Ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela;
  - 5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
  - 6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze Zdarzeniem Ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz ustalenia okoliczności Zdarzenia Ubezpieczeniowego, jak również wysokości świadczenia;
  - 7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania Umowy Ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.
4. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia obejmuje kilka Wariantów Ubezpieczenia, w przypadku Straty objętej odpowiedzialnością, Ubezpieczyciel w pierwszej kolejności wypłaci świadczenie za Stratę w ramach Wariantu Ubezpieczenia A, a następnie Wariantu Ubezpieczenia B oraz Wariantu Ubezpieczenia C.
5. Ubezpieczyciel wypłaca świadczenie na podstawie uznania Roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądowego.

USTANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA

§ 15

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem Okresu Ubezpieczenia określonego w Umowie Ubezpieczenia lub Dodatkowego Okresu Zgłaszania Roszczeń, o ile ma zastosowanie;
- 2) w przypadku wyczerpania Sumy Gwarancyjnej;
- 3) w przypadku odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia, z dniem odstąpienia;
- 4) z dniem doręczenia oświadczenia Ubezpieczyciela o wypowiedzeniu Umowy Ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania od Ubezpieczyciela pismem z wezwaniem do zapłaty kolejnej raty składki wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni spowoduje ustanie odpowiedzialności;
- 6) z chwilą likwidacji przedsiębiorstwa Ubezpieczonego;
- 7) w innych przypadkach przewidzianych w przepisach prawa powszechnie obowiązującego.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 16

1. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo do odstąpienia od Umowy Ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy ubezpieczenia, składając oświadczenie w tym zakresie.
2. Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielił ochrony ubezpieczeniowej.

ZWROT SKŁADKI

§ 17

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta Umowa Ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA

§ 18

Zawiadomienia i oświadczenia Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego w związku z Umową Ubezpieczenia powinny być składane drogą elektroniczną lub przesłane listem poleconym na adres podany w Umowie Ubezpieczenia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 19

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy Ubezpieczenia, będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia reklamacji w rozumieniu ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, tj. prawo skierowania wystąpienia do Ubezpieczyciela, w którym zgłasza on zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Ubezpieczyciela.
2. Reklamację składa się w każdej jednostce Ubezpieczyciela obsługującej klienta.
3. Reklamacja może być złożona w formie:
  - 1) pisemnej – osobiście albo przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
  - 2) ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801 102 102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty osoby, o której mowa w ust. 1, w jednostce, o której mowa w ust. 2;
  - 3) elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
4. Ubezpieczyciel rozpatruje reklamację i udziela na nią odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 4, Ubezpieczyciel przekazuje osobie, która złożyła reklamację, informację, w której:
  - 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;

- 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
  - 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
6. Odpowiedź Ubezpieczyciela na reklamację zostanie dostarczona osobie, która ją złożyła, w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy o usługach płatniczych lub pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek tej osoby.
  7. Klientowi, o którym mowa ust. 1, przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
    - 1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
    - 2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
  8. Skargę lub zażalenie, niebędące reklamacją, o której mowa w ust. 1, składa się na piśmie za pośrednictwem dowolnej jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela.
  9. Skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną określoną w przepisach wewnętrznych Ubezpieczyciela obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela.
  10. Ubezpieczyciel udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia trzymania skargi lub zażalenia.
  11. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu i uprawnionemu z Umowy Ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
  12. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 20

1. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 21

OWU mają zastosowanie dla umów ubezpieczenia zawieranych z wykorzystaniem Platformy Everest, w których okres ubezpieczenia rozpoczyna się po wdrożeniu wydania 3.0 Platformy Everest.